

ENERGETIKAI HÍREK 2024 / 8

2024. FEBRUÁR 23.

TARTALOM

A LENGYEL ORLEN 6,4 MILLIÁRD EURÓS NYERESÉGET ÉR EL 2023-BAN.....	2
AZ OROSZORSZÁGBA IRÁNYULÓ TÖRÖK EXPORT JELENTŐS VISSZAESÉSE AZT JELZI, HOGY A SZIGORODÓ AMERIKAI SZANKCIÓK BETARTÁSA HATÁSSAL LEHETETT A KERESKEDELEMRE.....	2
AZERBAJDZSÁN LESZ BULGÁRIA FŐ CSŐVEZETÉKES GÁZSZÁLLÍTÓJA 2023-BAN	3
EMELKEDIK AZ OLAJ A SZŰKEBB PIAC JELEI KÖZEPETTE	4
A TÉL VÉGÉHEZ KÖZELEDVE ALACSONYAK AZ EURÓPAI GÁZÁRAK	4
AZ EBRD 98,6 MILLIÓ EURÓS HITELT TERVEZ NYÚJTANI AZ ÉSZAK-MACEDÓNIAI NOMAGASNAK GÁZPROJEKTHEZ.....	6
A STANDARD CHARTERED COMMODITIES VEZETŐJE JAVULÓ OLAJPIACI FUNDAMENTUMOKAT JELEZ	6
AZ UKRÁN GÁZTÁROLÁS NÖVELI AZ EU MEGTAKARÍTÁSAIT, ÉS FELHÚZZA AZ ENERGIASZTRATÉGIA SZEMÖLDÖKÉT	8
AZ EU 29 MILLIÁRD EURÓ ÉRTÉKBEN VÁSÁROLT OROSZ KŐOLAJAT ÉS FÖLDGÁZT 2023-BAN	8

Energetikai hírek

A lengyel Orlen 6,4 milliárd eurós nyereséget ér el 2023-ban

A varsói tőzsdén jegyzett lengyel állami irányítású Orlen finomító 27,55 milliárd zloty (6,37 milliárd euró) konszolidált nettó nyereségről számolt be 2023-ban, szemben az egy évvel korábbi 39,66 milliárd zloty nyereséggel - közölte a vállalat február 22-i piaci bejelentésében. Az árbevétel tavaly 372,64 milliárd zloty volt, szemben a 2022-es 282,43 milliárd zlotyval. Az Ebitda Lifo profit 50,84 milliárd zloty-t ért el az előző évi 54,97 milliárd zlotyval szemben.

"[A tavalyi] eredmények összhangban vannak a csoport stratégiai terveivel" - mondta Witold Literacki megbízott vezérigazgató egy nyilatkozatban, aki nemrég vette át az ellentmondásos Daniel Obajtek helyét.

Literacki hozzátette, hogy a jövőre nézve "különösen fontos az Orlen Csoport jövőjét és átalakulását támogató projektek végrehajtása".

"Már most is közel 1 GW megújuló energiakapacitással rendelkezünk, amely a beruházások és az új felvásárlási folyamatok révén tovább fog növekedni. A szénhidrogén-kitermelésbe és a finomító-petrokémiai területre is beruházunk" - mondta Literacki.

A negyedik negyedévben az Orlen 7,35 milliárd zloty konszolidált nettó nyereségről számolt be, ami elmarad a 2022 negyedik negyedévi 18,59 milliárd zloty-tól - közölte a vállalat.

Az üzemi eredmény 8,84 milliárd zloty volt, szemben az előző év 4. negyedévében elért 22,26 milliárd zlotyval. Az Ebitda Lifo profit 13,03 milliárd PLN-t ért el, szemben az egy évvel korábbi 27,43 milliárd PLN-vel.

Az Ebitda Lifo csökkenése az összes üzleti szegmensben alacsonyabb árrés, valamint az erősebb zloty, a CO₂ költsége, a kiskereskedelem magasabb változó költségei, a magasabb bérköltségek, valamint a Grupa Lotos és a Baltic Power alacsonyabb eredményei miatt következett be" - közölte a vállalat.

A konszolidált bevételek 2023 negyedik negyedévében 98,33 milliárd zloty-t tettek ki, szemben az egy évvel korábbi 106,27 milliárd zlotyval.

Az Orlen részvényeinek árfolyama február 22-én az eredmények bejelentését követően 2,2%-kal 66,11 zlotyra esett a varsói tőzsdén.

Newsbase, 2024.02.23.

Az Oroszországba irányuló török export jelentős visszaesése azt jelzi, hogy a szigorodó amerikai szankciók betartása hatással lehetett a kereskedelemre.

Az Oroszországba irányuló török export 30,4%-kal, 551 millió dollárra csökkent januárban egy kereskedelmi szövetség adatai szerint, egyes jelentések szerint az Oroszországgal üzletelő pénzügyi cégeket szankciókkal fenyegető amerikai fenyegetés hűti le a török-orosz kereskedelmet.

A török exportőrök gyűlése a 2023. januári 972 millió dollárhoz képest erőteljes exportcsökkenésről számolt be.

Az amerikai lépés megzavarta vagy lelassította mind a Törökország által importált orosz olaj, mind az Oroszországba szállított török áruk kifizetéseit, az ügyet ismerő hét forrás szerint, amelyeket a Reuters február 19-én idézett.

A januári exportadatokban mutatkozó éves szintű csökkenést felsorolva a Török Exportőrök Gyűlése szerint a vegyipari export 41,1%-kal, a friss zöldségek és gyümölcsök 20,4%-kal, a gépkocsik pedig 7,6%-kal csökkentek. A gépkivitel 23,9%-kal, az elektronikai és elektromos berendezések szállítása pedig 48,8%-kal csökkent - tette hozzá.

Decemberben az USA olyan végrehajtási rendeletet adott ki, amely a jelek szerint megnehezítette az orosz nyersolajra vonatkozó egyes török kifizetéseket, valamint a török export szélesebb körére vonatkozó orosz kifizetéseket - közölték a források.

Törökország, amely az ukrajnai háború alatt ragaszkodott a Moszkvával és Kijevvel egyaránt jó kapcsolatokat fenntartó politikához, nem vezetett be konfliktusos szankciókat Oroszországgal szemben, de állítása szerint elegendő erőfeszítést tesz annak érdekében, hogy kereskedői tiszteletben tartsák a Kreml ellen bevezetett nyugati szankciókat. Ennek ellenére a nyugati fővárosokban egyre inkább elbizonytalanodtak az orosz védelmi ipar által felhasználható "kettős felhasználású" termékek jelentős exportáramlására utaló jelek, amelyek Törökországból vagy Törökországon keresztül jutnak el az orosz vevőkhöz. Ezért fokozódtak a török szankciók betartásának biztosítására irányuló erőfeszítések.

A felmerülő fizetési problémák azzal kapcsolatosak, hogy a török bankok aprólékosan felülvizsgálják az üzleteket és szigorítják az orosz ügyfelekkel kapcsolatos megfelelést - idézte a Reuters négy forrását. Ezek nem zavarták meg Törökország nyersolajszállításait, csak néhány szállítmányt késleltettek - közölte két olajipari forrás.

"Nehézzé vált néhány energiaipari kifizetés Oroszország felé, különösen a december végi újabb szankciók [fenyegetés] után. Néhány kifizetés megszakadt" - mondta a hírügynökségnek egy török forrás, aki ismeri a kifizetések ügyét.

"Az eredetileg megbeszélte módszert meg kellett változtatni, vagy el kellett halasztani a kifizetést, de a szállítás folytatódott. Rakományként lehetnek problémák" - tette hozzá a forrás.

Joe Biden amerikai elnök a végrehajtási rendelet aláírásakor azzal fenyegette meg az Oroszországnak a szankciók kijátszásában segítő cégeket, hogy elveszítik az amerikai pénzügyi rendszer értékelését. Az amerikai szankciók célpontjainak nevében üzleti tevékenységet folytató pénzügyi intézetek veszélyben vannak - áll a rendeletben.

Február elején a Kreml közölte, hogy tudomása van arról, hogy török bankok az "agresszív" amerikai nyomás miatt szigorítják az orosz ügyfelekre vonatkozó szabályokat. Hozzátette, hogy együttműködik Ankarával a megoldások keresésében.

Elvira Nabiullina, az orosz központi bank kormányzója február 16-án azt mondta, hogy Oroszország számára további nehézségek merültek fel a külkereskedelmi tranzakciókban az elszámolással és a logisztikával kapcsolatban.

Newsbase, 2024.02.23.

Azerbajdzsán lesz Bulgária fő csővezetékes gázszállítója 2023-ban

Azerbajdzsán 2023-ban megszerezte a Bulgáriába irányuló vezetékes gázexport első helyét, és a második helyen áll az Olaszországba és Görögországba irányuló szállítások tekintetében. Az uniós országok, így Olaszország, Görögország és Bulgária rekordmennyiségű, 492 900 terajoule (TJ) földgázt importáltak Azerbajdzsánból, ami 2,5%-os növekedést jelent 2022-hez képest, az import összértéke pedig mintegy 6,2 milliárd eurót tett ki.

Azerbajdzsán 372 000 TJ gázt szállított Olaszországnak, ezzel az ország második legnagyobb gázszolgáltatójává vált Algéria után, amely 871 300 TJ-t szállított. Az Azerbajdzsánból származó gázimport 3,6%-os csökkenése ellenére Olaszország azerbajdzsáni gázra fordított kiadásai 2023-ban mintegy 5 milliárd eurót tettek ki, ami az előző évhez képest alacsonyabb gázárak miatti jelentős csökkenést tükröz. Olaszország mintegy 10 milliárd köbméter gázt kapott Azerbajdzsánból a transzadriai gázvezetéken (TAP) keresztül, ami enyhe, 3,2%-os csökkenést jelent.

Azerbajdzsán 83 100 TJ-vel Oroszország után a második helyet szerezte meg a Görögországba irányuló vezetékes gázexportban. Görögország Azerbajdzsánból származó importja 2023-ban rekordszintre emelkedett, 17%-os növekedést tapasztalt az előző évhez képest. Ezen import költségét 871,9 millió euróra becsülték, ami jelentős, 2,2-szeres csökkenést mutat.

A Bulgária fő gázszállítójává váló Azerbajdzsán 2023-ban rekordmennyiségű, 37 700 TJ földgázt küldött oda, ami 58%-os növekedést jelent 2022-hez képest. Ezen szállítások pénzügyi értéke megközelítőleg 311,5 millió euró volt, ami 18,7%-os csökkenést jelez.

Ez a teljesítmény Azerbajdzsánt az EU-ba irányuló csővezetékes gázexportőrök között az első öt között helyezi el Algéria, Norvégia, az Egyesült Királyság és Oroszország után.
Newsbase, 2024.02.23.

Emelkedik az olaj a szűkebb piac jelei közepette

Az olaj a legutóbbi kereskedési sáv tetejének közelébe emelkedett, miután az amerikai nyersolajkészletek vártnál kisebb mértékű növekedése tovább erősítette a fizikai piac szűkülésére utaló jeleket.

A West Texas Intermediate hordónként 78 dollár felett fejezte be a kereskedést, miután egy kormányzati jelentés szerint az amerikai nyersolajkészletek 3,51 millió hordóval emelkedtek, ami kevesebb, mint amire sok piaci megfigyelő számított. A finomítók üzemelési rátája végre véget vetett az idei év csökkenő sorozatának, és a következő hetekben növekedhet, mivel a létesítmények újraindulnak a sorozatos leállások és karbantartások után, ami növeli a nyersolaj iránti keresletet.

Az amerikai határidős ügyletek átadási pontján, az oklahomai Cushingban lévő nyersolaj-kínálat egyenlegét jelző mérőszámok is emelkedtek. Mindkét mérőszám bikás mintázatot mutat, ami a rövid távú kínálat szűköségére utal.

"A számok nem változtatták meg a szélesebb narratívát, de a zöld hajtások jeleit mutatták, és eloszlatják a kereslet összeomlásától való félelmeket" - mondta Rebecca Babin, a CIBC Private Wealth vezető energiakereskedője.

A nyersolaj az idei ársáv felső határa közelében kereskedik, mivel a befektetők a legnagyobb importőr Kína visszafogott keresleti kilátásait mérlegelik a közel-keleti geopolitikai kockázatok és a Vörös-tengeren tapasztalható zavarok növekedésével szemben. Líbiában a fővárosban évek óta hatalmon lévő milíciák áprilisban kezdik meg távozásukat, és a kereskedők figyelemmel kísérik, hogy ez milyen hatással lehet az OPEC-országból származó olajszállításra.

Az Egyesült Államokban a Federal Reserve legutóbbi ülésének jegyzőkönyvei azt mutatták, hogy a legtöbb tisztviselő továbbra is aggódik a hitelfelvételi költségek túl korai csökkentésének kockázata miatt, ami potenciálisan fenntartja az energiakereslet ellenszélét.

Más adatok is segítettek támogatást nyújtani a piacoknak. A repülőgép-üzemanyag iránti négyhetes átlagos amerikai kereslet a világjárvány előtti időszak óta a legmagasabb szezonális szint közelében van.

Árak:

- 0,9%-kal emelkedett az áprilisi szállítású WTI, és hordónként 78,61 dolláron állapodott meg.
- A Brent áprilisi szállításra 0,8%-kal emelkedett, és hordónként 83,67 dolláron állapodott meg.

Rigzone, 2024.02.22.

A tél végéhez közeledve alacsonyak az európai gázárak

A holland gázközpontban a front hónapra szóló szerződés február 20-án mindössze 23,9 euró/MWh-ra (275 dollár/1000 köbméter) esett, ami nyár óta a legalacsonyabb szintet jelenti, miközben Európa egy újabb meleg tél végéhez közeledik.

Az európai piac visszatérése a történelmileg normális árakhoz figyelemre méltó, figyelembe véve, hogy alig másfél évvel ezelőtt a TTF fronthavi szerződése 1000 köbméterenként közel 3000 dollárra szökött fel. Az árak enyhülése annak ellenére következett be, hogy Európa a korábban Oroszországtól kapott vezeték gázellátás 80-85%-át nem kapja meg.

Okok

A meleg időjárás kritikus tényező volt, de az LNG bőséges globális kínálata is. Ez a kínálat a következő években tovább fog nőni a Katarban és az Egyesült Államokban induló új projekteknek köszönhetően. De az uniós politika is szerepet játszott, mivel a tagállamok számára előírta, hogy a fűtési szezon kezdetén a tárolóikat a kapacitás 90%-áig töltsék fel. Még most, a szezon végéhez közeledve is 65%-os töltöttségűek a létesítmények, így Európa jó helyzetben van ahhoz, hogy jövő télen is jól feltöltött legyen.

Más politikai kezdeményezések kevésbé voltak hatékonyak. Brüsszel tavaly közös gázbeszerzési rendszert indított, hogy összekapcsolja a gázszolgáltatókat a vevőkkel. Azt azonban nem hozták nyilvánosságra, hogy a tenderek eredményeként hány szerződést írtak alá, és iparági források a NewsBase-nek elmondták, hogy azok az ügyletek, amelyek létrejöttek, többnyire olyan nemzetközi gázszállításokra vonatkoztak, amelyek amúgy is Európába kerültek volna, nem pedig olyan mennyiségek vonzására, amelyek más ázsiai piacokra mentek volna.

Azt is fontos megjegyezni, hogy az európai gázfogyasztás csökkenése kevésbé függött össze a takarékosági törekvésekkel, sokkal inkább a magas árakra válaszul a szennyezettebb tüzelőanyagokra, például a szénre való átállás, valamint a kereslet rombolása volt az eredménye. A keresletcsökkenés lényegében azt jelenti, hogy az ipar csökkent a tevékenységét, mert az energia túl drága, vagy teljesen leáll. Ennek tartós hatása lesz, és az ipari kapacitások egy része tartósan áthelyeződik olyan helyekre, mint Kína és az Egyesült Államok, ahol az energia megfizethetőbb.

Ennek ellenére Európa tavaly profitált a megújuló és nukleáris energiatermelés növekedésének előnyeiből. A 2021-es és 2022-es alulteljesítést követően a szél- és napenergia 2023-ban jelentős javulást mutatott, míg a vízenergia-termelés új ötéves szezonális csúcsot ért el. Az atomenergia-termelés is fellendült 2023 második felében, köszönhetően a kevesebb franciaországi leállásnak, és ez a fellendülés az idei évben is folytatódott.

A TTF valószínűleg tovább csökkenő tendenciát mutat tavasszal, mivel a készletek továbbra is magasak, és ez tipikus szezonális tendencia, ahogy az időjárás melegebbé válik. Ehhez járul még, hogy a világgazdaság továbbra is lassú. Másrészt a Vörös-tenger térségében bekövetkező zavarok vagy a feldolgozóipari tevékenység globális és különösen európai élénkülése némi emelkedést hozhat.

Azt is fontos megjegyezni, hogy az európai hazai gáztermelés gyorsan csökken, ami az energiabiztonság szempontjából aggodalomra ad okot. A Joint Organisations & Data Initiative (JODI) által közzétett statisztikák azt mutatják, hogy az EU gáztermelése - a lengyelországi adatok nélkül, mivel azokat még nem szolgáltatották - tavaly rekordszintű, 18%-os csökkenést mutatott, ami elsősorban a hollandiai Groningen gázmező bezárása miatt következett be, de számos országban az évek óta tartó, a gázkitermelést ellenző politika eredménye is.

A termelés visszaesése meghaladta a gázkereslet 8%-os csökkenését. Az EU jelenleg gázszükségletének 89%-át importból fedezi, és ez az arány az elkövetkező években várhatóan csak tovább fog nőni, ami komoly aggodalomra ad okot a brüsszeli és tagállami döntéshozók számára egyaránt.

Választási év

Idén számos választást tartanak Európában és uniós szinten, ami a pragmatikusabb energiapolitika irányába való elmozdulást eredményezhet a környezetvédelmi idealizmussal szemben. Júniusban európai parlamenti választásokra kerül sor, és ez fogja meghatározni az Európai Bizottság következő vezetőjét.

Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság hivatalban lévő elnöke újra indulni kíván. Vezetése alatt Brüsszel túlságosan ambiciózus célokat tűzött ki az évtized végére a környezetbarát keresletre vonatkozóan, amelyek elérése egyre valószínűtlenebbnek tűnik, miközben a fosszilis tüzelőanyagok gyors kivonását is ösztönzi. Az energiaválság és annak az életszínvonalra

gyakorolt hatása fényében a következő parlamentben sokkal több olyan képviselő lehet, akik lazább célokat és nagyobb hangsúlyt kívánnak fektetni az energiabiztonságra, és ez a bizottsági politikában is tükröződni fog.

Az, hogy mindez az energiabiztonság és az energia megfizethetőségének növekedését eredményezi-e Európában, más kérdés. A kontinens jelenlegi túlzott importfüggősége és magas energiaköltségei sokéves politika következményei, és a helyzet javításához még sok évnyi felülvizsgált politikára lesz szükség.

Newsbase, 2024.02.22.

Az EBRD 98,6 millió eurós hitelt tervez nyújtani az észak-macedóniai Nomagasnak gázprojekthez

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) február 20-án jelentette be, hogy fontolóra vette, hogy 98,6 millió euróig terjedő, szuverén garanciával biztosított hitelt nyújt az észak-macedóniai Nomagasnak egy gázprojekthez.

A pénzügyi támogatás célja a Görögországgal való földgáz-összekötővezeték megépítésének elősegítése, ami elősegíti az ország szénről a megújuló energiaforrásokra való áttérését.

A javasolt hitel egy 66 km hosszú, Görögországgal összekötő földgázvezeték fejlesztését finanszírozná, amelyet úgy terveztek, hogy 100%-ban hidrogénnel működjön. Ezenkívül két földgázszállító vezeték is terveznek - az egyik Gostivart Kicevóval (34 km), a másik pedig Sveti Nikole-t Veles-szel (28 km) köti össze Észak-Macedónián belül.

Ezek a kulcsfontosságú beruházások stratégiai szempontból összhangban vannak azzal a céllal, hogy az országot gázzal lássák el, lehetővé téve a meglévő széntüzelésű hőerőművek fokozatos leállítását 2030-ig.

A projekt ambiciózus programja magában foglalja 1,7 GW megújuló energia felhasználását, ami 2030-ra az üvegházhatású gázok kibocsátásának nettó 82%-os csökkenését eredményezi. Ez a megújuló energiaforrások felé történő jelentős elmozdulás támogatja Észak-Macedónia elkötelezettségét a tisztább energia alternatívák mellett, és összhangban van az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló globális erőfeszítésekkel.

A projekt stratégiai jelentősége kiterjed Észak-Macedónia gázellátásának diverzifikálására a transzadriai gázvezetéken (TAP) és a görögországi LNG-terminálokon keresztül, és lehetőséget biztosít a szomszédos Szerbia ellátására is.

Ez a diverzifikáció nemcsak a magánszektor vállalkozásainak versenyképességét növeli, hanem a gázárak csökkentését is ígéri azáltal, hogy a jelenlegi 0,8 milliárd köbméterről 3,6 milliárd köbméterre növeli a gázellátást, ami 2,5-szeres bővülést jelent.

A Nomagas állami részvénytársaság és engedélyezett gázszállító rendszerüzemeltető (TSO) 2022 júniusában jött létre két állami tulajdonú TSO - a National Energy Resources (NER) és a JSC GA-MA Skopje (GAMA) - egyesülésével.

A projekt teljes költségét 140,2 millió euróra becsülik, az EBRD hitelének jóváhagyása 2024 áprilisában várható.

Newsbase, 2024.02.21.

A Standard Chartered Commodities vezetője javuló olajpiaci fundamentumokat jelez

A legutóbbi havi mérlegjelentések többsége az olajpiaci fundamentumok javulására utal - jegyezte meg Paul Horsnell, a Standard Chartered Bank nyersanyagkutató vezetője a Rigzone-hoz nemrég eljuttatott jelentésében.

A jelentés tartalmazott egy ábrát, amely - mint Horsnell kiemelte - a Standard Chartered, a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA), az Energia Információs Hivatal (EIA) és az OPEC titkárságának becslései alapján mutatja az OPEC-felhívás éves változásának pályáját, "azaz az OPEC nyersolaj-kibocsátásának azt a szintjét, amely a kereslet, a nem OPEC-kínálat és az

OPEC nem nyersolaj-likvidek kínálatának változását figyelembe véve változatlan szinten tartaná a készleteket".

"Az elmúlt három hónap során az előrejelzések eltolódása - az IEA kivételével - enyhén felfelé irányult, ami az általános piaci fundamentumok javulására utal" - állapította meg Horsnell a jelentésben, megjegyezve, hogy az adatokat át lehet alakítani annak kalibrálására, hogy az OPEC a második negyedévtől kezdődően mennyivel tudná növelni a kitermelést anélkül, hogy a globális készletek növekednének.

"A legalacsonyabb becslések az EIA 0,6 millió hordó/nap és az IEA 0,7 millió hordó/nap, míg a legmagasabbak a mi becsléseink 1,8 millió hordó/nap és az OPEC titkárságának 2,7 millió hordó/nap" - tette hozzá.

"A jelenlegi készletek az IEA szerint alacsonyak; a megfigyelt szárazföldi készletek januárban 60 millió hordóval csökkentek, és legalább 2016 óta a legalacsonyabb szintre estek" - folytatta a Standard Chartered árupiaci vezetője.

A Rigzone-hoz pénteken késő este eljuttatott jelentésben Horsnell elmondta, hogy az EIA legutóbbi adatközlése az első medvés adat 2024-ben a Standard Chartered bika-medve indexe szerint, amely szerinte 47,8-at esett hétről hétre, -25,4-re.

"A finomítók kihasználtsága a sorozatos leállásokat követően 13 hónapos mélypontra, 80,6 százalékra esett; a három legnagyobb finomítói régióban több mint hat százalékponttal volt alacsonyabb éves szinten" - írta Horsnell a jelentésben.

"Ezen alacsony kihasználtság mellett a nyersolajkészletek 7,77 millió hordóval nőttek az ötéves átlaghoz képest, míg a benzinkészletek 4,05 millió hordóval csökkentek az átlaghoz képest" - tette hozzá.

"Az összes készlet 20,78 millió hordóval az ötéves átlag alatt van, és a bika-medve index négyhetes átlaga továbbra is erős; egyszerűen gyenge adatközlés, de a szigorodó tendencia továbbra is fennáll" - folytatta.

A Standard Chartered amerikai olajipari adatindexének olvasatai az elmúlt egy évben többségében bikások voltak (20) - derül ki a cég legfrissebb jelentéséből, amely szerint az elmúlt egy évben 18 medvés és 14 semleges olvasat volt.

A Rigzone-nak február 8-án küldött külön jelentésében Horsnell azt mondta, hogy az olajalapok éves összehasonlításban tapasztalt erőteljes javulása "arra utal, hogy a piac sokkal feszesebb, mint azt a jelenlegi árak sugallják". A Brent nyersolaj ára aznap hordónként 81,63 dolláron zárt. "Januárban gyakran van globális olajtöbblet a szezonálisan alacsony olajkereslet miatt" - mondta a Standard Chartered vezetője abban a jelentésben, amely egy olyan grafikont is tartalmazott, amely a januári egyenleget mutatja 2004 óta a cég kereslet-kínálati modellje szerint.

"Mindössze három évben volt készletcsökkenés, az átlagos januári változás napi 1,2 millió hordónyi készletfelhalmozás" - tette hozzá.

"A 2023. januári többlet szokatlanul nagy volt, napi 3,4 millió hordó; ez volt a harmadik legnagyobb többlet bármely hónapban az elmúlt 20 évben, amelyet csak a világválság kezdetén tapasztalt két hónap halad meg" - folytatta.

"Idén a többlet a jelek szerint a szokásosnál kisebb volt; becsléseink szerint mindössze 0,3 millió hordó/nap. Ez a többlet átmeneti; februárra napi 1,6 millió hordó hiányt prognosztizálunk, míg az EIA napi 2,3 millió hordó hiányt vár" - folytatta az áruforgalmi vezető az említett jelentésben.

A Standard Chartered elemzői a Rigzone-hoz február 13-án eljuttatott jelentésükben azt mondták, hogy véleményük szerint a nyersolaj ára továbbra sem tükrözi teljes mértékben a piac gyors szigorodását vagy a geopolitikai kockázatok közelmúltbeli eszkalálódását. Ebben a jelentésben megjegyezték, hogy véleményük szerint egy hordónkénti 90 dollár feletti Brent-ár jobban tükrözné a jelenlegi fundamentumokat és kockázatokat.

A jelentés írásakor a Brent nyersolaj ára 82,91 dollár/hordó.

Az Egyesült Államok Központi Parancsnoksága (Centcom) az X oldalára vasárnap feltett közleményében közölte, hogy február 17-én, szanaai idő szerint 15 és 20 óra között a Centcom "öt önvédelmi csapást hajtott végre sikeresen három mobil hajó elleni cirkálórakéta, egy pilóta nélküli víz alatti hajó (UUV) és egy pilóta nélküli felszíni hajó (USV) ellen az Irán által támogatott Houthi által ellenőrzött jemeni területeken".

"Ez az első megfigyelt UUV bevetése a húsz részéről a támadások október 23-i kezdete óta. A Centcom azonosította a hajó elleni cirkálórakétákat, a pilóta nélküli víz alatti hajót és a pilóta nélküli felszíni hajót Jemen húsz által ellenőrzött területein, és megállapította, hogy közvetlen fenyegetést jelentenek az amerikai haditengerészet hajóira és a térségben lévő kereskedelmi hajókra" - tette hozzá.

"Ezek az intézkedések megvédik a hajózás szabadságát és biztonságosabbá és biztonságosabbá teszik a nemzetközi vizeket az amerikai haditengerészet és a kereskedelmi hajók számára" - folytatódott a közlemény.

Egy korábbi, X-en megjelent bejegyzésében a Centcom azt írta, hogy négy hajó elleni ballisztikus rakéta "az Irán által támogatott húsz által ellenőrzött jemeni területekről indult a Vörös-tengerre".

"A becslések szerint a rakéták közül legalább hármat az MT Pollux kereskedelmi hajó, egy panamai zászló alatt közlekedő, dán tulajdonban lévő, panamai bejegyzésű hajó ellen indítottak. A jelentések szerint az MT Pollux vagy bármely más, a térségben tartózkodó hajó nem sérült meg, és nem keletkezett kár" - tette hozzá a közlemény.

Rigzone, 2024.02.20.

Az ukrán gáztárolás növeli az EU megtakarításait, és felhúzza az energiasztratégia szemöldökét

Az ukrainai gáztárolók az uniós vállalatok számára létfontosságú mentőövvé váltak, több mint 300 millió dolláros megtakarítást tesznek lehetővé, és Európa téli energiasztratégiájának kulcsfontosságú elemét képezik.

Az európai kereskedők az ukrain földalatti gáztároló kapacitások kihasználásának köszönhetően mintegy 320 millió dollárt kaszáltak. Az Európában máshol túlszorduló gáztárolókra reagálva a kereskedők 3 milliárd köbméter gázt irányítottak át Ukrajnába tárolási céllal. Ez a stratégiai lépés nemcsak az EU gázkészleteinek téli időszakban történő fenntartásához járult hozzá, hanem a gázárak csökkenéséhez is az egész kontinensen.

A *The Economist* ezt a tapasztalatot Európa jövőbeli energiasztratégiájának lakmuszpapírpróbájaként írta le, kiemelve Ukrajna szerepének jelentőségét a régió energiakörnyezetében. A kereskedők a hírek szerint készek megismételni a tavalyi sikert, bár nagyobb léptékben és korábbi időpontban, idén tavasszal.

Ukrajna büszkélkedhet Európa legnagyobb gáztárolási kapacitásával, a 30 milliárd köbméter meghaladó tartalékokkal, amelyből körülbelül 15 milliárd köbméter áll az európai partnerek rendelkezésére. Az ukrainai tárolási lehetőségek bősége lehetőséget kínál az ország energiaiparának mélyebb integrációjára az európai piacba.

A potenciális előnyök túlmutatnak a gazdasági előnyökön: elemzők szerint az energiaágazatban való fokozott együttműködés utat nyithat az ukrain védelembe történő nagyobb beruházásoknak. Mivel Európa igyekszik megerősíteni energiabiztonságát és csökkenteni a külső beszállítóktól való függőségét, az Ukrajnával való együttműködés egyre inkább stratégiai jelentőségűvé válik.

Newsbase, 2024.02.20.

Az EU 29 milliárd euró értékben vásárolt orosz kőolajat és földgázt 2023-ban

Az Eurostat statisztikái szerint, amelyeket az RBC üzleti portál elemzett, az uniós országok 2023-ban több mint 29 milliárd euróért vásároltak orosz olajat, olajtermékeket és gázt. Az uniós

országok Oroszországgal folytatott kereskedelmi forgalma 2023-ban értékben hozzávetőlegesen 1/3-ára csökkent 2022-hez képest.

Az RBC emlékeztet arra, hogy az ukrajnai teljes körű katonai invázió ellenére 2022-ben a globális olajárak átlagosan 100 dollár/hordó körül alakultak, és Oroszország a szankciók ellenére több mint 90 milliárd eurót keresett az európai országokba irányuló olaj- és olajtermék-exporton.

A "szankciók előtti" 2021-es évhez képest az EU és Oroszország közötti kereskedelmi forgalom 2,8-szorosára csökkent. Az orosz áruk behozatala a 27 uniós országba 2023 végén 50,6 milliárd eurót tett ki, míg az Oroszországba irányuló uniós export 38,3 milliárd eurót.

Korábbi jelentések szerint az Európai Bizottság állítása szerint az Oroszországgal folytatott "szankciók előtti" kereskedelemről mintegy 147 milliárd euró értékű áru került az Ukrajna teljes körű lerohanása miatt elrendelt 12 szankciócsomagban előírt korlátozások alá.

A 2023-ra vonatkozó európai statisztikák elemzése azonban azt mutatja, hogy az EU továbbra is importál Oroszországból olajat, kőolajtermékeket és földgázt (összesen 29,1 milliárd euró értékben), valamint vasfémeket, nikkelt, alumíniumot, platinacsoportba tartozó fémeket, műtrágyákat, szervesetlen vegyi termékeket (beleértve a nukleáris üzemanyagot, ammóniát stb.). Az Oroszországba irányuló többi uniós exportban a legnagyobb tétel a gyógyszeripari termékek (mintegy 23%).

Az EU részesedése Oroszország kereskedelmi forgalmában a szankciók után több mint felére, 36-ról 15%-ra csökkent, míg a "baráti" országokkal szemben 1,7-szeresére, 46%-ról 77%-ra nőtt - becsülte korábban februárban Maxim Reshetnikov gazdaságfejlesztési miniszter.

Az orosz Szövetségi Vámhatóság (FCS vagy FTS) adatai szerint 2023-ban az Oroszországból Európába irányuló áruexport 84,9 milliárd dollárt tesz ki (3,1-szer kevesebbet, mint 2022-ben).

Az FTS módszertanában azonban Európa magában foglalja Fehéroroszországot is, ami nagyrészt megmagyarázza az eltérést az Eurostat adataival - jegyezték meg az RBC elemzői. 2021-ben a Fehéroroszországba irányuló orosz export 22,8 milliárd dollárt tett ki, és a becslések szerint most nagyjából ugyanezen a szinten van.

Newsbase, 2024.02.19.

Zelei Gábor